

SİYASİ HAYAT VE BEDIÜZZAMAN

M. Ali KAYA

Osmanlı Devleti 1876 yılından itibaren Kanun-u Esasi, yani Anayasa ve Parlamenter sistemle tanıştı. Parlamenter sisteme Meşrutiyet adını veren Osmanlı, parlamentoyu Kur'anın meşveret ve şura prensibinin uygulanması olarak görmüştür. Osmanlı uleması ve aydınları olan Yeni Osmanlılar hilafeti ve saltanatı parlamento gücü ile kuvvetlendirmeyi amaçlarken, padişahın yetkilerini de “Kanun-u Esasi” ile sınırlamak istiyorlardı.

1908 yılında II. Meşrutiyet'in ilanında payitaht olan İstanbul'da bulunmaktadır. Siyasetin içerisinde fiilen bulunmaktadır. Ancak bu bir siyasi oluşuma girme ve oy isteme şeklinde değildir. Siyasi çatışmaların üzerinde bulunarak “fikir odaklı” siyaset yapmaktadır. “Hürriyet, meşveret, adalet, meşrutiyet, müsavat ve halka hizmet” gibi ortak değerlerin içlerini dolduracak şekilde fikirler üretmekte ve “İslam'ın yüksek siyasetini” ders vermektedir.

Bediüzzaman bu yeni sistemi, “istikbalde bir ışık var, bir nur görüyorum” şeklinde müjdeli ifadelerle anlatmaktadır. Siyasi âlemdeki bu değişimi hararetle alkışlayan Bediüzzaman “o ışığı siyaset âleminde ve hayat-ı içtimaiye-i islâmiye'de ve çok geniş dairede” olduğunu belirtmektedir. Aradan geçen yüz sene Bediüzzaman'ı tasdik etmektedir. Aradan yüz sene geçmiş olmasına rağmen parlamenter sistemi işletemediğimiz, kanun hâkimiyetini sağlayamadığımız, meşrutiyeti “Hürriyet, müsavât, meşveret ve adalet” prensipleri üzerine oturtamadığımız için medeni milletlerle omuz omuza gelemedik. İslam dünyası da aynı sıkıntıdan dolayı bir türlü toparlanarak kendisine gelememekte ve “tüm kötülüklerin kaynağı olan istibdat” altında inlemekte ve “bütün iyiliklerin müşevviki” olan hürriyet ve demokrasiyi işletememektedir.

Gerek ülkemizin, gerekse İslam dünyasının sıkıntıdan kurtulmasının yolu siyasidir. Müslümanların imanda şüpheleri yoktur. İmanları taklidi de olsa makbuldür ve bununla Allah'a bağlanıp dayanmışlar ve Müslüman ismini almışlardır. Ancak siyasi olarak İslam'ın emretmiş olduğu “Meşveret, hürriyet, adalet, kanun hâkimiyeti ve hukukun üstünlüğü” gibi kavramları hayata geçiremedikleri ve bu kavramlar üzerine kurulan “Hürriyetçi Demokratik” yapıyı siyasi olarak oluşturarak ülkelerine hâkim kılamadıkları için “Cehalet, fakirlik ve ihtilaftan” kurtularak kalkınma ve güçlenmelerini gerçekleştirememekte ve ecnebilerin oyuncağı haline gelmektedirler. Bu sıkıntılardan kurtulmalarının çaresi Bediüzzaman'ın ortaya koyduğu ve dört mezhepten çıktığını ispat ettiği “Hürriyetçi Demokratik Parlamenter Sistemi” hayata geçirmeleri şarttır.

Ekonomik olarak İslam dünyasının sıkıntısı yine siyasetten kaynaklanmaktadır. Zenginlik kaynakları olan tabii, yeraltı ve yerüstü kaynakları bakımından çok zengin olmakla beraber siyasi olarak gelir dağılımını dengeleyemediğimiz için varlık içinde yokluk çekmekteyiz. İnsana ve insanı insan yapan “fikir hürriyetine” gereken değeri vermediğimiz için en büyük güç ve kaynak olan insan kaynaklarını heba ve israf ederek “beyin göçüne” sebep olmaktadır.

Bediüzzaman'ın “ışık ve nur” dediği aydınlık gelecek olan meşrutiyeti/demokrasiyi işletebilmiş olsaydık belki de Osmanlı yıkılmayacaktı. Cumhuriyeti manasız isim ve resim olarak değil, içini Bediüzzaman'ın doldurduğu “adalet, meşveret, kanun hâkimiyeti ve müsavat” prensipleri ile doldurmuş olsaydık bu gün en az Almanya ve Japonya kadar ileri bir ülke olacaktık. Ama ne var ki “Hürriyetin en geniş şekli olan Cumhuriyeti” istibdadı en dehşetlisine alet ettik. “Din ve Vicdan Hürriyeti” ve “Fikir Hürriyeti” gibi temel insan haklarını vermek yerine almakla cumhuriyeti lekeledik. Dinden uzaklaşmayı ve dini değerleri tahrip etmeyi çağdaşlık olarak kabul ettik ve devlet gücü ile dini tahrip ettik. Lâikliği devletin tüm dinlere eşit mesafede durması olarak değil de dinsizliği terviç etmek olarak anlayıp uyguladık. Bu da insanî ve ahlâkî değerlerimizi tahrip etti. Sosyal hayatta “merhamet, hürmet, itaat, haramdan kaçmak ve emniyet” gibi değerler kayboldu. Siyasi hayatımızda “doğruluk” öldü. Kalplerde ve vicdanlarda “Allah korkusu ve ahiret duygusu” kalktı.

Bu durumda meşrutiyeti de cumhuriyeti de hürriyeti de istenen ideal manada işletmek mümkün olmayacaktı. Çünkü “hürriyet ancak imanla parlar.” Siyasi hayat ancak doğrulukla halka hizmet eder. Bunun için “önce imanı kurtarmak” sonra imana dayanan ahlakî değerleri hayata hâkim kılmak lâzımdı. Bediüzzaman bu sebeplerden dolayı “siyaseti dinsizliğe alet edenlere karşı, siyaseti İslamiyet’in hakikatleri olan adalet, meşveret, müsavat ve hürriyete” hizmetkâr yapmaya çalışmıştır. Böylece siyaseti dine alet ve tabi etmeye çalışmıştır.

Bediüzzaman yine bu dönemde önce tahrip edilmeye çalışılan “İman esaslarını” korumayı birinci mesele olarak ele almıştır. İman kalplerde ve gönüllerde yerleştikten ve imanın insanlığa verdiği ahlakî değerler hayata hâkim olduktan sonra yine siyasi hayatta “Meşveret, adalet, hürriyet ve müsavat”ı esas alan meşrutiyet/demokrasi “istikbali aydınlatan bir nur ve bir ışık” olarak hayatı aydınlatacaktır.

Bediüzzaman imanın hayata hâkim olmadığı bir siyasetin “beyhude yorulmaktan” başka bir faydesi olmayacağını müteaddit defalar ifade eder. Bediüzzaman siyaseti bırakmamış ve terk etmemiştir. Hayatı boyunca imana dayanan bir hürriyet, meşveret, adalet ve kanun hâkimiyetinin sağlanması için çalışmıştır. Ancak “Hayat-ı İçtimaiye ve dünyeviyeye fırtınalı zamanda sağlam hizmet edilemez” diyerek fırtınanın geçmesini beklemiş ve fırtınayı dindirmek için “İman Hizmeti”nin mutlaka yapılması için çalışmıştır. “Nur göstermekle selamet yolunu göstermeyi” birinci plana almıştır. Bediüzzaman devamlı olarak siyaseti “yalancılıktan ve bilmeyerek ecnebi parmağına alet olmaktan” kurtarmaya çalışmıştır. Buna da önce iman hizmeti ile başlamıştır.

1. İman Hizmeti ve Siyaset

II. Meşrutiyetten sonra I. Dünya Savaşı sonuna bilfiil fikrî olarak siyasetin içinde bulunan Bediüzzaman 1919 yılında “Niçin siyasetten çekildin, hiç yanaşmıyorsun” diyenlere o dönemde siyaset vasıtası ile hizmetin meşkûk, müşkülâtlı, fuzulî, hizmete mani, yalancılık ve ecnebi parmağına alet olması muhtemel bir hal aldığını” ifade etmiş ve “fırtınalı bir zamanda hayat-ı içtimaiye ve siyasiye ile sağlam hizmet edilemez” diyerek bundan böyle “en mühim, en lüzumlu ve en selâmetli olan imana hizmet etmek gerektiğini belirtmiştir. Siyaset o derece aldatici hale gelmiştir ki “mütedeyyin bir ehl-i ilim, kendi siyasi düşüncesine muhalif âlim-i salihî tekfir derecesinde tezyif etme” hatasına düşmekte ve bunu fazilet olarak görebilmektedir. Bu durumda siyasetle doğru yolu gösterme imkânı kalmamıştır. Böyle bir siyasetten “Şeytandan Allah’a sığınıldığı gibi sığınmak” gerektiğini ifade etmiştir.

Bununla beraber Bediüzzaman 1920 yılında İstanbul’da İngilizlere karşı “Hutuvat-ı Sitte” eserini neşrederek ve Meclis-i Mebusan’da bulunan milletvekillerinin ve dostlarının Anadolu’ya geçmelerine yardımcı olarak, Kurtuluş Savaşı’nı başlatan çalışmaları yaparak ve Şeyhu’l-İslam Dürrizzâde’nin “Anadolu’da Kurtuluş Savaşı Başlatanların hain olduğuna dair fetvasına mukabil fetva vererek, Eşref Sencer, Mehmet Akif gibi dostları ile “Cihat Fetvasını” dağıtmış ve günümüz İstihbarat Teşkilatının temeli olan Karakol Cemiyeti ile beraber işgalci güçlere karşı mücadele etmiştir. Bütün bu çalışmalar elbette siyasi çalışmalardır. Ancak bu siyaset basit parti siyaseti olmayıp “Ülkenin Genel Siyaseti” olan istikametli yüksek siyasettir.

1922 yılında Bediüzzaman Büyük Millet Meclisine gelir, özel gündemle toplanan Mecliste dua eder ve buradaki siyasi çalışmaları takip eder. Gördüğü eksiklik ve aksaklıkları tespit ederek 12 Maddelik bir de beyanname neşreder. Bunu da dostu olan Erzurum Mebusu Kazım Karabekir meclis kürsüsünden bütün mebuslara okur. Meclis başkanı ile çeşitli görüşmeler yapar. Ancak istenen sonucu alamaz.

Bediüzzaman 1929 yılından itibaren mütehayyirlere nur göstermekle kurtuluş yolunu göstermek gerektiğini ifade etmiştir. Bunun da siyaset yolu ile yapılamayacağını söyleyerek tamamen iman hizmetine yönelmiştir. İnsanların nurlara ihtiyacı olduğunu belirlemiştir. Doğrudan Kur’anın nurları ile imanların kurtulması için çalışılması gerektiğinin altını çizmiştir.

Bir diğerk husus da siyasetin toplum içinde hastalık derecesinde zararlı hale gelmiş olmasıdır ki Bediüzzaman bunu “İstanbul siyaseti İspanyol hastalığı gibi bir hastalıktır” şeklinde ifade etmiştir. Avrupa’nın üflemesi ile siyasilerin “müteharrık-i bizzat” olmayıp “bil-vasıta müteharrık” olarak ecnebi siyasetine alet ve tabi olduğunu görmüştür. Ayrıca, “fikirlerin hezeyanlaştığını” ve yanlış telkin ve propaganda ile kafaların iyice karıştığını belirtir.

1930’lu yıllarda ise “siyaset artık menfaat üzerine dönen canavara” dönüşmüştür. Tek parti döneminde siyaset kendi taraftarlarına menfaat sağlama aracı olmuştur. Artık “adalet külahını zulüm başına geçirmiş, hıyanet hamiyet libasını giymiştir.” Propaganda vasıtası ile yalancılık doğruluğa tercih edilir olmuştur. Bediüzzaman’ın orijinal ifadeleri ile “Siyaset-i hazıra, o kadar çok yalan ve hile ve şeytanet içine girmiştir ki, vesvese-i şeyatin hükmüne girmiştir.”

Tek parti döneminde siyasetin parlamento içinde de yapma imkânı verilmediği gerçeğinden hareketle fiilen isyanlar başlamıştır. Bu durumda Bediüzzaman’a siyasi bir çıkış yapmanın gerekliliğini anlatanlara şöyle cevap vermiştir. “Siyasete giren ya muvafık olur veya muhalif olur” diyen Bediüzzaman memur ve mebus olmadığı için bu konuda yapacağı bir şeyi olmadığını belirtmiştir. “Muhafif olsa ya fikirle veya kuvvetle mukabele edecektir.” Fikirle siyaset yapacak olsa, mesele tavazzuh etmiş, herkes zaten hükümete muhalif, tek partiye karşı; ama muhalefet imkânı tanınmamaktadır. Bu durumda siyasetle hizmeti faydasız ve lüzumsuz görür. Kuvvetle ve hadise çıkararak siyaset yapmak ise başarı şansı olsa da binlerce günaha girmek, birinin yüzünden binlerce masumu tehlikeye atmak ve hukuklarını ihlal etmeyi de dinin ve vicdanın kabul etmeyeceğini belirtmektedir.

Bu durumda millete yapılacak en selâmetli ve sonuç alınacak olan hizmetin “Kur’ân-ı hakîme hizmet” ve insanların imanlarını şüphelerden kurtarmak ve düşüncelerini düzeltmek şeklinde olacağını açıkça belirtmiştir.

2. Risale-i Nur Hizmeti ve Siyaset

Dinin amacı uhrevi saadet olmakla beraber dünyaya bakan ikinci derecede önemli bir yönü daha vardır. Din sadece vicdanlarda bulunan “İman”dan ibaret olmayıp “Salih Amel” denilen dinin ikinci bir cüz’ü vardır ki bu dünyaya, hayat-ı içtimaiyeye ve siyasete bakar. Bu husus bilhassa ilim adamlarını ilgilendiren ve toplumu iyiye yönlendirmekle birinci derecede mükellef bulunanların en önemli görevidir. Bu bakımdan Bediüzzaman “İlim itibariyle insanlara faydalı olmanın şer’an bir vazife” olduğunu belirtir.

İnsanlara faydalı olmanın da iki yolu vardır. Birincisi, insanların dünyalarına, hayat-ı içtimaiyeye fayda sağlayacak hizmetleri yapmaktır. İkincisi ise, hayat-ı ebediyelerine ve ahiretlerine yardımcı olacak şekilde imana hizmet etmektir.

1926 yılından itibaren sürgünde bulunan, halklar ile görüşmekten men edilen, devletin hiçbir imkânından faydalanmasına müsaade edilmeyen ve daima gözetim altında tutularak en ufak bir şüphe karşısında haksız yere mahkemelere verilip hapislere sokulan Bediüzzaman’ın birinci yoldan insanlara hizmet etmesi elbette mümkün değildir. O zaman ne yapacaktır? Bediüzzaman ikinci yolu deneyecektir. O da insanların akıllarına, kalplerine ve vicdanlarına hitap eden ve doğru yolu gösteren, ahiretlerini kurtaran iman hizmetini yapmak, insanlarına dinlerine, imanlarına ve ahiretlerine hizmet etmektir.

Bediüzzaman’a göre bu zamanda dine ve imana en büyük tehlike fen ve felsefeden gelmektedir. Bu da insanların imanlarına zarar vermekte, kalpleri ifsat emektedir. Bu da insanların ahlakını bozmakta ve sonuçta topluma anarşi ve ahlaksızlık olarak yansımaktadır. Bu durumda şayet insanların şüpheleri giderilerek imanları kalplerine yerleştirmeden siyasi yollar ve metotlarla dinin emirlerini yapmaya zorlansa o zaman da kâfirler münafık derecesine inerler. Bu ise daha tehlikeli bir durumun ortaya çıkması anlamına gelmektedir. Çünkü zorlama kalbi ıslah etmez, daha da ifsat eder. Akli iknâ etmez hile ve cerbeze ile kurnazlığa iter.

Bediüzzaman'ın "Ehl-i dünya ve ehl-i siyaset" dediği dünya saadetini birinci plana alan ve ahirete ikinci derecede bakan gerek mü'min, gerekse bunların dışında kalanların nazarında "siyaset-i İslamiye ve hayat-ı içtimaiye" birinci derecede olmasına karşın gerçekte ve hakikat nazarında ise insanların imanına hizmet hepsinden önemlidir. Bu dönemde en önemli olan husus "hakaik-ı imaniyeyi muhafaza"dır.

Ayrıca bütün nazarların dünyaya ve siyasete çevrildiği ve her şeyin siyasete ve menfaate alet edildiği bir dönemde dinin de siyasete alet edilmesi kaçınılmazdır. Bu zamanda tarafgirlik hissiyatına bina edilen cereyanlara dini hakikatlerin alet ve tabi edilmesi dine çok büyük zarar verecektir. Tarafgirlik damarı ihlâsı kırar ve adaleti zedeler. Tarafgirane hareket eden adalet edemez. Bilhassa dine ve imana hizmet edenlerin dünya cereyanlarına, hususan siyaset cereyanlarına alet ve tabi olmaması gerekir. Bilhassa harice bakan cereyanlar insanları tefrikaya atabilirler. Hâlbuki "Allah için sevmek ve Allah için buğzetmek" prensibi asıl ve esastır. Bu prensip yerine "Siyaset için sevmek ve siyaset için buğzetmek" tarzındaki şeytani düstur hâkim olursa bu ihtilafları ve ayrılıkları körükler. O zaman birlik ve beraberliği sağlamak mümkün olmaz.

Bütün bu sebeplerden dolayı Bediüzzaman Nur Talebelerinin kutsi vazifelerini bırakarak siyasetle uğraşmamalarını istemiştir. Ancak Nur Talebeleri şartları olduğu zaman istikametli siyasi çizgiye destek olacaklardır.

3. Demokrat Parti ve Nur Talebeleri

1950 yılından itibaren muhalefete müsaade edilmesi ve seçimlerin hür ve demokrat bir zeminde yapılması ve milletin iradesinin iktidara yansması üzerine Bediüzzaman talebelerini Demokrat Parti'ye "Vatan, Kur'an ve İslamiyet" namına destek olmaya çağırır. Çünkü gerek ülkemizin gerekse İslam dünyasını istikbali ve istibdaddan kurtuluşu "Demokrasi"ye bağlıdır. Demokrasi de Demokrat Parti ile varlığını hissettirmeye başlamıştır.

Bediüzzaman her şeyden önce Demokrat Parti Genel Başkanı olan Adnan Menderes'e tebrik mektubu yazarak kendisinin desteğinin arkasında olduğunu bilmelerini istemiştir. Ayrıca Bediüzzaman ezanı aslına çevirerek "Şeâir-i İslâmiye"ye hizmet eden Menderes'ten "Kur'an hakikatlerine sarılmalarını, Risale-i Nur'ları serbest neşretmelerini" ister. Buna mümasil nasihatlerde bulunur.

Bediüzzaman Nur Talebelerinin "dünyaya ve siyasete mümkün olduğu kadar bakmamaya" mesleklerince mecbur olmalarına karşın "şimdi mecburiyetle bakmaya lüzum oldu" diyerek gelişen ve değişen şartları dikkate almış ve 1908 yılında hararetle savunduğu "Hürriyet ve Meşrutiyet" dönemi şartlarının oluştuğunu görerek siyasi olarak eski eserlerinin okunması tavsiyesinde bulunmuştur.

Bu dönemde Bediüzzaman "vatan ve millete ait önemli" olarak gördüğü siyasi fikirlerini siyasilere ve talebeleri ile paylaşmaya başlamıştır. Bunlardan birisi de "Kur'an, İslamiyet ve Vatan zararına üç cereyanın olduğu" bilgisidir. Bediüzzaman'a göre "komünist ve dinsizlik cereyanı yüzde otuz-kırk adama zarar verir. Yine 'dinsizliği neşretmeye çalışan ifsat komitesi' namındaki gizli bir komitenin de yüzde on-yirmi adamı ifsat edip bozabileceğine dikkat çeker. "Üçüncü tehlike olan 'Batıllaşma' hareketi ise binde bir adama ancak zarar verebilir, vatan ve din aleyhine çevirebilir" diyen Bediüzzaman Demokratların ilk iki cereyana mesleklerince muarız olduklarını, her ne kadar üçüncü cereyana taraftar olan masonlar bu parti içinde bulunsa da Nur Talebelerinin asıl hedefi olan ilk iki cereyana karşı Nur talebelerine yardımcı olabileceklerini ifade eder.

Yukarıdaki ifadelerden anlaşılacağı gibi Nur Talebelerinin hedefi olan dinsizliğe, komünizme ve ifsat komitesine karşı mücadelede Demokratlar meslek itibariyle yardımcı oldukları için siyasetleri Nurculara yardımcı olmaktadır. Burada demokratlar ile Nur Talebeleri hedef ve amaç birliği sağlamış olmaktadır. Bu sebeple Bediüzzaman "Demokratları iktidar yerinde muhafaza etmeye Kur'an menfaatine kendimizi mecbur biliyoruz. Onlardan hayır

beklemek değil, belki dehşetli baştaki iki cereyana siyasetlerince muarız oldukları için, onların az bir kısmı dine verdikleri zarar, vücudun parçalanmasına bedel, yalnız bir parmağı kesmek gibi, pek cüz'î bir zararla pek külli zarardan kurtulmamıza sebep oluyorlar bildiğimizden, o iktidar partisinin lehinde ehl-i dini yardıma davet ediyoruz” demektedir.

Nur Talebeleri dinde lâubalî olan demokratları da “Aman çabuk hakikat-i İslamiyeye yapışınız!” diyerek ikaz vazifelerini de ihmal etmemektedirler.

4. Din ve Siyaset

Doğrudan inançların tahrip edildiği, kalplerin bozulduğu ve İslâmi ahlakın dejenere edildiği bir zamanda siyasi olarak dine hizmet etmenin mümkün olmadığını belirten Bediüzzaman “siyasetin kalpleri islah edemeyeceği”ni vurgular.

Siyasetin dünya işi olduğu ve maksad-ı aslî siyaset olanlarda dinin ikinci derecede kaldığını belirten Bediüzzaman “Sahabe ve selef-i sâlihînden başka siyasetçi ekseriyetle tam müttaki dindar olamaz. Tam hakiki dindar olanlar siyasetçi olamazlar” demektedir.

Bediüzzaman II. Meşrutiyet döneminde siyaseti dine alet ve tabi etmeye çalışırken “Meşrutiyet şeriata müstenittir” diyerek meşrutiyete ve hürriyete sahip çıkılması gerektiğini savunuyordu. “İttihad-ı Muhammedî” gibi dini referanslarla ortaya çıkanların siyasi bir amaç taşımamaları gerektiğinin üzerinde duruyor ve “Bu isim umumun hakkıdır; tahdit ve tahsis kabul etmez” diyordu.

1919 yılında “dinsizliğe karşı din namına meydana çıkmak lazımdır” diyenlere “Evet; ama bunun muharrikinin aşk-ı İslamiyet ve hamiyet-i diniye olması gerektiği” şartını getiriyordu. Şayet “muharrik ve müreccih siyasetçilik ve tarafgirlik olursa bunun çok tehlikeli olabileceğini” belirtmektedir. Bununun ölçüsünün de “kendi siyasi fikrine yardım eden kim olursa olsun su-i zan bahanesi ile mütedeyyin muhalifine tercih edilmesini” göstermektedir.

1945 yıllarından sonra çok partili siyasi hayata ve demokrasiye geçilmesinden sonra ise Bediüzzaman din adına siyasi bir oluşumun öne çıkabilmesi için toplumun tüm kesimlerinin “yüzde altmış-yetmişinin tam mütedeyyin olması” ölçüsünü getirmiştir. Çünkü “çok zamandan beri İslam terbiyesinin bozulması ile ister istemez dinin siyasete alet edileceğini” ifade eder. Toplumun bu seviyede tam mütedeyyin dindar olması çok ideal bir durumdur.

Nur Talebelerinin siyasi amaçla ortaya çıkan cemaat ve guruplara mesafeli durması gerektiği dersini veren Bediüzzaman bu konuda Hulusi Yahyagil’in tavrını örnek gösterir. Büyük Doğucuların Hulusi bey’e kendilerine katılma teklifine “Büyük Doğu bir siyasi teşekkül müdür?” diye sormuş ve “Evet” denmesi üzerine “Sizinle imanî ve Kur’âni meselelerde beraber oluruz ama siyaset noktasında değil” demiştir.

Bediüzzaman daha sonra “Sebilürreşat” ile ilgili olarak aynı cevabı vermiştir.

Bediüzzaman dinin siyasete alet edilmesine karşı olduğu gibi, siyasetin dinsizliğe alet edilebileceğini düşünerek bunun yanlışlığına da dikkatlerimizi çekmiştir. Siyaseti dinsizliğe alet edenlerin de kabahatlerini örtmek için başkalarını irtica ile ve dini siyasete alet yapmakla itham ettiklerini” kaydetmektedir. Bu metodun Cumhuriyet döneminde uygulandığına da dikkatlerimizi çeker.

Bediüzzaman ayrıca “Bu vatandaki milletin en büyük kuvveti olan âlem-i İslâmın teveccühünü ve hamiyetini ve uhuvvetini kırmak ve nefret verdirmek için siyaseti dinsizliğe alet ederek, perde altında küfr-ü mutlakı yerleştirmek isteyenler hükümeti iğfal ve adliyyeyi şaşkırtma” metodu ile hareket ettiklerini de açıklar.

Sonuç: Bediüzzaman hazretleri zamanımızın müceddidi olarak Kur’an-ı Hakimin 20. asırda insanlığa vermek istediği dersi Kur’andan alarak “Risale-i Nur Külliyyatı” adı altında insanların istifadesine sunmuştur. Risale-i Nur ise üç temel esasa dayanmaktadır. Bunlar “İman, hayat ve şeriattır.” İman hakikatleri Risale-i Nurlarda birinci derecede mevki almakta ve Risalelerde iki bin sayfayı geçen iman hakikatleri bütün yönleri ile ilmi ve aklî delillerle izah ve ispat edilmektedir. Okuyanların iman ile ilgili tüm şüphelerini gidermekte ve imanı kemâle

ermektedir. Buna Risale-i Nurları okuyan milyonlarca insan şahittir. Risale-i Nurların hayat-ı içtimaiyeye ve siyasiyeye bakan yönü ise “Hayat” esasını içine almıştır. Bu imandan sonra gelmektedir. Ancak sosyal ve siyasi hayatı konu aldığı ve bunları tanzim eden temel prensipleri ihtiva ettiği için hayat-ı içtimaiye dediğimiz sosyal ve siyasi hayat ile ilgilenmeyen nur talebelerince önemsiz görülmekte ve siyasi hayatı birinci plana alan “ehl-i dünya” tarafından da toplumu yönlendiren ve kendi çıkarlarını koruyan saha olarak kabul edildiği için bütün çatışma ve çarpışmaların odağı olarak kabul edilmektedir. Bundan dolayı da kimsenin kendi işlerine ve oyunlarına müdahale edilmesine müsaade edilmemektedir. Bütün fitne ve fesatlar bu sahada cereyan etmektedir. Bediüzzaman’ın hayat-ı içtimaiye dediği sosyal hayata ait prensiplere dair Risale-i Nur Külliyyatında iki bin sahifeye yaklaşan izahlar bulunmaktadır. Henüz bu hususlar ne Nur Talebelerinin ve ne de Hayat-ı içtimaiye ile ilgilenen Siyasiyyun ve İçtimaiyyunun dikkatini çekmemiştir. Bu hususlara ait çalışma yapan “Nur Talebeleri” de Risalelerin sadece imana ait meselelerine bakan diğer “Nur Talebeleri” tarafından “Siyasetle ilgilenmek şeytanın oyununa gelmek” olarak değerlendirilmekte ve “Şeytandan kaçır gibi” kaçmaktadır. Bu durumdan yararlanan ehl-i dünya ve ehl-i siyaset de bu talebeleri kendi siyasi emellerine alet ve tabi etmektedir. İşte bilgiden ve ferasetten yoksun olmak, gaflet içinde bulunmak ve ehl-i dünyanın oyununa gelmek gibi terimlerle ifade edilebilen durum bu olsa gerektir. Risalelerde “Şeriat” olarak ifadesini bulan ve dinin ibadete ve dine hizmete taalluk eden hususlar ise Risalelerde iki bine yakın sahifelerde ifadesini bulmaktadır. Bu hususlar ise hayat-ı içtimaiye ve siyasiyede “hürriyet, doğruluk, adalet, meşveret, müsavat ve kanun hâkimiyeti”nin sağladığı hürriyet ortamında hayata hâkim olabilecektir.